NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN
MEI 2022

GESKIEDENIS: VRAESTEL I

Tyd: 2 uur 100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 5 bladsye. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
2. Lees die vrae noukeurig deur.
3. Beantwoord **EEN** vraag uit Afdeling A, en **EEN** vraag uit Afdeling B.
4. Akkurate en voldoende feitelike kennis is noodsaaklik. Die vermoë om relevante inligting krities te gebruik om vrae te beantwoord, is net so belangrik.
5. Begin elke vraag op 'n nuwe bladsy.
6. Nommer jou antwoorde presies soos die vrae genommer is.
7. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf. Werk op 'n geordende wyse en bied jou antwoorde so netjies as moontlik aan.

IEB Copyright © 2022

AFDELING A BEREDENEERDE OPSTEL

Beantwoord **EEN** vraag uit hierdie afdeling.

Skryf 'n beredeneerde opstel wat bewys lewer van ontleding, interpretasie, verduideliking en argumentering. Dit moet ongeveer 800 tot 900 woorde lank wees. (Jy hoef nie 'n woordtelling in te sluit nie.)

VRAAG 1 DIE KOUE OORLOG

Ontleed die faktore wat gelei het tot die ineenstorting van betrekkinge tussen die Sowjetunie en die Volksrepubliek China teen die vroeë 1970's krities.

OF

VRAAG 2 DIE KOMS VAN DEMOKRASIE IN SUID-AFRIKA

Ontleed die impak van Nasionale Party-optrede op die onderhandelingsproses van 1990 tot 1994 krities.

OF

VRAAG 3 DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE

Ontleed die rol wat die drie Westerse kapitalistiese organisasies gespeel het in die oorheersing van die wêreldekonomie krities.

70 punte

IEB Copyright © 2022

AFDELING B UITGEBREIDE SKRYFSTUK

Beantwoord **EEN** vraag uit hierdie afdeling.

Die uitgebreide skryfstuk moet ongeveer 350 tot 400 woorde lank wees. Jy moet jou eie kennis gebruik en jy mag ook na die stimulus verwys om die vrae te beantwoord. (Dis nie nodig om 'n woordtelling in te sluit nie.)

VRAAG 4 DIE KOUE OORLOG

Die spotprent hieronder, gepubliseer in die laat 1940's, toon die skaduwee van die Russiese beer wat 'n "hulpelose" Wes-Europa "bedreig" wat op Amerikaanse hulp wag. Die titel was "Terwyl die skaduwee groei".

[<https://www.humbleisd.net/Page/24069> Verkry 24 Mei 2021]

Verduidelik hoe die Sowjetunie teen 1955 gepoog het om 'n invloedsfeer in Europa te vestig deur die volgende vrae te beantwoord:

(a) Wat was die redes vir die Sowjetunie se poging om teen 1955 'n invloedsfeer in Europa te vestig?

(b) Hoe het die Sowjetunie gepoog om teen 1955 'n invloedsfeer in Europa te vestig?

(c) Wat was die impak van hierdie poging om 'n invloedsfeer te vestig op Europa en op die Sowjetunie se verhouding met die Verenigde State?

[30]

IEB Copyright © 2022

OF

VRAAG 5 DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA

Die spotprent hieronder, gepubliseer in 1992, toon die gevolg van gewapende aanvallers wat hul pad deur die swart township Boipatong in die Vaaldriehoek geskiet en gekap het, en wat meer as 40 mense gedood en talle beseer het, vrouens en kinders ingesluit.

[<https://www.nelsonmandela.org/multimedia/entry/len-saks-cartoons-1990-1994> Verkry 25 Mei 2021]

Verduidelik die rol wat "derde mag"-aktiwiteite tydens die onderhandelingsproses in die vroeë 1990's gespeel het deur die volgende vrae te beantwoord:

(a) Wat was die "derde mag" en hoe het dit ontstaan?

(b) Watter gebeure in die vroeë 1990's is aan die bestaan van die "derde mag" gekoppel?

(c) Wat was die impak van die "derde mag" op die onderhandelingsproses in die vroeë 1990's?

[30]

OF

IEB Copyright © 2022

VRAAG 6 DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE

Die spotprent hieronder, gepubliseer in 1985, is deur die spotprenttekenaar Behrendt geteken, en toon Gorbatsjof (links) wat wegbreek van die denkwyses van Marx, Lenin en Stalin (regs) en wat argumenteer vir 'n nuwe rigting vir die Sowjetunie. Die titel was "Voorwaarts, kamerade!".

Vorwärts Genossen!

[<https://www.cvce.eu/en/obj/cartoon_by_behrendt_on_gorbachev_s_reforms_in_the_soviet_union_1985-en-cfd6269f-9d88-4c4a-93bc-95397a308ff3.html> Verkry 24 Mei 2021]

Verduidelik hoe Gorbatsjof se hervormings gepoog het om die uitdagings wat die Sowjetunie in die vroeë 1980's in die gesig gestaar het, te oorkom, deur die volgende vrae te beantwoord:

(a) Wat was die politieke uitdagings wat die Sowjetunie teen die vroeë 1980's in die gesig gestaar het?

(b) Watter hervormings het Gorbatsjof ingestel om die politieke uitdagings wat die Sowjetunie in die vroeë 1980's in die gesig gestaar het, te oorkom?

(c) Was Gorbatsjof se hervormings suksesvol om die politieke uitdagings wat die Sowjetunie in die vroeë 1980's in die gesig gestaar het, te oorkom?

[30]

30 punte

Totaal: 100 punte

IEB Copyright © 2022